

ЗАМАН

ГАЗЕТ 1924 ЖЫЛДАН
БЕРИ ЧЫГАДЫ

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ
ПАРЛАМЕНИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ
Интернет-версия: zaman.smikbr.ru

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА
КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

БАГЪАСЫ
3 СОМДУ

БАЙРАМ

Ахшы тюрлениуле баямдыла, алай этиллик ишле да аз туююлдюле

1-чи Май байрамны КЪМР-ни Профсоюзларыны Биргитую кзурагань демонастрациясы Къабарты Малкър Россияге кеси ырызлыгы бла къошугъанды. 400-жыллыгыны майданында башланганды. Анга республиканы предпритияларыны, организацияларыны коллективлери, партиялары келчилери, бийик эм орта профессионал билим берген октуу юйени студентлери бла школкъа къатышканыла. Ала, къошларында Майгъа, Уруну улугъа, Жаз башына махтау салгъан, андан сора да, тюрлю-тюрлю чакъырлулары болган плакатлары, Россияни бла Къабарты-Малкърны байракларыны кетюрюп, Ленин проспект бла ерге тебиргендиле.

Бечелланы Илиясны, РФ-ни Къырал Думасыны депутаты Адаьби Шхагошевни, РФ-ни Президентини Юг федеральны округда толу эркинликке келечисини Аппаратыны баш федеральны инспектору Александр Меркуловну, КЪМР-ни Профсоюзларыны биргитуюлерини председатели Пшикан Таовну башчылыкларында республиканы Правительствоосууну членлери, Парламентини депутатлары бара эдиле.

Демонастрациячылары ал тизгинлеринде КЪМР-ни Президенти Арсен Каноконву, Парламентини Председатели

Ленин проспектенде демонстрациячыла Абхазия май-

дангъа бурулгандыла. Мында Жаз башыны эм Урунуу байрамна аталгъан къурунчы митинг башланганды. Аны Пшикан Таов ачканды эм бардырганды. Ол 1-чи Май урунган адаманы мамырлыккъа эм бирликке жашу ашуулерини белгиси болуп келгенли жюз жылдан артыкъ болганын айтканды. Республикада арт жылда ахшы тюрлениуле этилгенлери билгиле, Пшикан Кесовини аны бла бирге бир къауым кыйын проблемала тамланмагъанларыны черт-

генди. Алыкъа иш хакъыны бла пенсионланы, стипендияланы кетюрюрге, налог политикагъа жангидан къараргъа, багъаланы бла тарифлени ёсуулерин тохтарыгъа, тюзок эм эркинлик баш жорукъ болурча жашаргъа. Ол профсоюзланы ол затла ючюн кирешинден кыймайт чыгар ючюн, жаммауада тынлыкъ, ыракатлыкъ болурча кереклиги эгертенди эм алачы салкларгъа чакъырганды.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Контроль этил

Президент халны жик-жигине дери айырганды

Министрле КЪМР-ни Президентине биринчи кварталда ишлерини юсюнден тынгылы отчет этгендиле. Правительствоу алгынны жыйылыуунда айтканды, Арсен Канокон Министрлени кабинетини ишине дайым да къаты контроль этип башлаганды. «Жер-жерли администрациялары башчылары бла мен ыйыкъ сайын кенгешле бардырмын, ол да шолуыр береди. Сизни бла да энди тер-тер тебирширме, ишлеригизден, проблемаларыгыздан да дайым хабар болур ючюн», -дегенди ол, кенгешчи энди.

КЪМР-ни къурулуш министри Михаил Арашагов билдиргенге кере, аны ведомствосу, 600 миллион сом багъасы иш таммалап, планы артыгы бла топулганды. 2008 жылы биринчи ю айында, 7 объект ишленип, хайырланылыгъа берилгенди, ол санда Александровск станицада болницаны эм жашуу журт-коммунальн магъаналы алты объект. «ЖКХ бла байланышлы вопросла ол жумушла бла кирешени министрство бла бирге жетишилми тамманлангандыла, деп белгилегенди Михаил Галимович. - Энди Нальчик ара эм огъары кесекери къыш жылыу бла толусунлай жалчытылыны рекъды деп, таукай айыргъа болукъду. Апта элде шолуу къурулуш баштаранды. Кеңже бла Куба элдеде жангы клубна июнда хайырланылыгъа берилдикле, алачы тегерекери уа шендо окуяна тапангандыла турадыла. Нальчикде Пирогов аты орманда багъа-дизагно-

стика арада оборудование салынуу ишле къылып турадыла. Биз аны июлда ачырыкъ деп турабыз. Нальчикде инфекция болницаны жангы мекямында да къурулуш ишле ахырына жетдирилгендиле. Президент жангы православны храм эм Театралны двореци не халда болганыларны билгире сюйгенди. Министр баш меким ишлени башланганын, къошуру орнаттылыкъ жер бла болушукчу отуула къалгъанлары билдиргенди. Къурулушчула объектни быйл агустун айына хайырланыгъа берилдикле. Театралны дворецинде да къурулуш-монтаж ишле башлангандыла, къабыргаланы спортю, тапан-

дыруу бара турады. Кеп да бармай, анга оборудованыны къайгысы эгерге керек болукъду. Арсен Каноконв култура министри Заур Тутова ол ишни кез алпандан кетермезге, хар затны артистлерге тап болурча этерге кереклигин айтканды. «Алпай уллу юйде отула тарыккъа. Къабыргаларын ариу жасаркъа амалларга да къараргъа керекди». Арсен Канокон энди эски кинотеатралны «Тобараны» бла «Адораны» эмда курортбассейнини жангыртууну къолгъа алыргъа керек болушун эсертгенди. «Элбруска экинчи канат жол бла уа не болуп турасыз, ол 2009 жылда февральда ишлен башларча аталыкъ-бизмы?»-деп сорганды Президент. Министр: «Хай», -дегенди. «Къурулуш болжаны, качествовона да бек сакъ болушук. Ол биз ыйыкъ ишле башаргъа деп белгиленген объектлени аз кесеги болганылыккъа, бек магъаналыларыдыла, дайым да халкыны кез алпанды болгандыла», -дегенди Арсен Баширович, къурулуш бла байланыш теманы бошай. Ишлеринде не затха келгенлери, онгларыны, проблемаларыны юслеринден башха ономуула да айткандыла. Аны юсюнден материни ал басмаланырыкъды.

КЪМР-ни Президентини бла Правительствоосууну пресс-службасы,

ТЮБЕШИЛЕ

Къабарты-Малкърда футболну академиясын къууарыкъдыла

Нальчини 31-чи орта школуну футбол майданыны курунчы халда ачылууна Къабарты-Малкърны Президентини Арсен Канокон, Россияни Футболдан союзуу таматасы Виталий Мутко, республиканы премьер-министри Андрей Грин, Футболну миллет академиясыны регион проектлени бардыруучулары эм бекимюну башчы Александр Чебоксар, КЪМР-ни Парламентини бла Правительствоосууну келчилери къатышкандыла.

Россияни Футболдан союзуу бла Миллет академиясы Къабарты-Малкърда энчи эм биргитуючы ючюн ырызлыгы эм билдире, Президент Арсен Канокон бла бардырган жумушланы магъаналылыкъларын чертгенди. «Алай бла сабий жаш телю спорт школаны молк-техника жаны бла байыландырыгъа амал къууарыла. Ол а спортну бу торлюсюю республикада андан ары айыуна себетлик этеркиди», -дегенди ол.

Виталий Мутко Нальчикде республиканы битюу районларында бекимлери бла да Футболну академияны ачылыны сюйенини айтканды. «Олар заманда, -дегенди ол, - «Спартак-Нальчик» клуб, тыш къыраллы спортчулары излемли, республикадан фахмулу футболчула бла топулларыкъды команданы».

Ахыры 2-чи бетдеди.

КЕНЕШ

Жер байлыгыбызгъа не кезден къараргъа

Нальчик шахар округну администрациясында болгъан жайылууда жаз башы сабан ишле къыйа бардырыгъанлары озюслегенди. Арга шахарны тирисенде арендагъа аслам жер алып тургъан чакъырлыгъан эдиле. Шендиленде жер тийимлик хайырланылай тургъан юкюле болганыларна аслам эс бурулганды.

Шахар администрацияны къараунда 1800 гектар сорго жер барды. «Алай бир жерни тийимлик хайырланыгъан алай кеп къыйын салынуу излемли туююл эди,-дегенди Тюбей улу. -Эл молк эм аш-азыкъ управлени бла арендастор болуула итилеркиню шарт мадарларын этерге борчлудула».

КЪУБАДИЯЛЫ
Нурхан.

Конкурсаны итолгавы

Леонид Хамгоков Нальчикни мэрини кёргозтюлгенди

«РФ-де жер-жерли самоуправленины къурунуу битуюлу принциплени юсюнден» Федеральны законнга тийишлиликке Нальчик шахарны жер-жерли администрациясыны башчысы сайлуу жаны бла конкурс бардырылганды. Анда Леонид Хамгоков хорлаганды.

Леонид Башировичден сора да, конкурса шахар Советни депутаты, «Юг Продукт» концернини директорларыны советини председателини заместители Сергей Ашинов да къатышканды. КЪМР-ни Парламентини депутаты, конкурс комиссияны председатели Фатима Гешева айтханга кере, алачы хар бири бла ушакъ этигенди, экинчи да өлешлюгерине къатышпагандыла. Артыкъда кеп соруула Леонид Хамгоковха берилгендиле. Ала ишизлик, ара транспортну иши, жашуу журтланы къурулушлары, Юйюнуру жылына аталгъан мадарлаула байламты эдиле.

Камиссияны келчилери арт жыл бла жарымын ичинде шахарны администрациясы Леонид Хамгоковну башчылыгында Нальчикни тапландыруу жаны бла бек кеп иш тамамланганын чертгендиле. 450-жыллыккъа хазырлануу, аны байрамны бир да болмагъан къууарлыуу бардырылганды. КЪМР-ни Президентини Арсен Каноконв ара шахарны алында салгъан борчула толтурулгандыла. Леонид Хамгоковну кандидатурасы Нальчик шахарны администрациясыны башчысы къулулугъа салыуу керектозулгенди.

Нальчик шахарны администрациясыны пресс-службасы.

КЪМР-ни ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНДА ЭТИЛГЕН ОНОУЛА

ЕГЭ-ни магъанасы башхартылыккъды

2008 жылда Къабарты-Малкърны школлары 9537 жаш бла къыш бошайдыла. Алачы аттестациялау бир къырал экзамен халда бардырылыккъды. Аны юсюнден КЪМР-ни Правительствоу 24-ию апрельда бардырылгандыла. Билгилерини берюу эм илмуу министри Сафарби Шхагасов айтканды.

Белгилешча, бир къырал экзамен битуюлу билим берген укреждениланы 11-чи классны боштанганыла бла вузулаула бла орта профессионал октуу сюйеге кирюрге оюнгенени билгилери бир кере багъа бериле. Сафарби Шхагасов айтханга кере, ЕГЭ амал бла бериллик дересе Билим беруде бла илмуу надзор жаны бла федеральны службаны биургуюу бла тохтандырылгандыла. Ол тизме 13 предметтен къууардыла. Ала барысы да школаны боштанганы бийик октуу юйени сайнауда битюу уллу онглары болурча алай айырылгандыла. Ол тизмеге тюшмеген предметтерден экзамене терлеу халда берилдикле. Бийил борчула халда экзамен бериллик предметге математика бла бирге орта деп къошулганды.

Къабарты-Малкърда ЕГЭ сынау халда 2003 жылдан бери бардырылды. Келир жылдан башла а ол борчу халда берилдикле.

Льготаланы орнуна ахча

КЪМР-ни Правительствоосууну оноуу бла ай сайын телениую ахчагъа элдеде эм шахар маталлы посылнауда ишленген эм жашауны специалистге тийишлиликке КЪМР-ни урунуу эм социальный айтнуу министрини заместители Фатима Амшкова билдиргенге кере, ол ахча сауукъ сакълануу, социальный жалчытуу, билим берюнуу, культураны, къырал ветеринар службаны, физкультураны бла спортну укреждениларыны элдеде бла шахар маталлы посылнауда жашау ахча эм ишленген специалисттерине жашуу журт-коммунальн жумушла ючюн жакъ телгенде берилген льготаланы орнуна телгенди.

Аны бла байланыш этилик къаранлыгъа ахча республикалы бюджетден алынырыкъды. Бийил ай сайын телениу ахча 200 сом ёлмечде тохтандырылганды. Келир жылдан а анга инфляциягъа кере къошула барлыккъды.

Элде юйени багълары тохтандырылгандыла

КЪМР-ни Правительствоу 2008 жылда элдеде элдеде жашау ахча ишленген жашуу юйюрге бла жашуу специалистге субсидияланы ёлмечини тергер ючюн, жашуу журтланы бир квартал метрини орталыкъ рынок багъасын тохтандырылганды. Ол 10 минг сомду.

Республиканы эл молк эм аш-азыкъ министрини заместители Андор Халачев айтканды, КЪМР-ни Президентини бир квартал метрини багъасы РФ-ни Регионалы айтнуу министрствосуу къабал этен ёлмечини 60-80 процентин тутаргъа керекди. Ол а Къабарты-Малкърда 13850 сомду.

КЪМР-ни Президентини бла Правительствоосууну пресс-службасы хазырлаганды.

Кеп жайлыгъан ауруулары тыярча

КЪМР-ни Правительствоуада Вердомствола аралы санитар эм жукъжан аурууларга къаужу комиссия къууарганды. Аны баш борчу-халкыны арасында атыкъда кеп жайлыгъан ауруулардан, адамланы улануудан сакълануу эмда сангит-эпидемиология халы илгилерини жаны бла мадарлау этюуду, ол жаны бла къырал политиканы жашауда бардырылуу жалчытууду.

Комиссияга республиканы министрстволарыны бла ведомстволарыны эмда надзор органдарыны башчылары киредиле. Анга КЪМР-ни Правительствоу Президентиини заместители Мамина Дышекова башчылыкъ эдиле.

КЪОЧЪКАРЛАНЫ Лариса.

Къабарты-Малкъарда футболну академиясын къурарыкъдыла

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Александр Чеботковну айтханына кере, жангы майдан да жалгын кырдык европада стандартлары ислени берген тиимшиликтерди. Футболну халкыла аралы федерацияны быллай жерлерде биик даражалы оюнланы бардырырга окуяна эркин этеди. «Бир ненча жылдан бу школну келечилери къырдыкыбызны атын битеудини эршишувде къоруларларына ийнанама», - дегенди Александр Анатольевич.

Александр Чеботков, Александр Анатольевич, Виктор Мухоморов, Александр Мухоморов, Александр Мухоморов.

Жангы майдандан сора жаш футболчула дагында бир ненча сауга къоллу болгандыла: Футболну миллет академиясыны атындан окуучулаа спорт оборудовани, аяны тренерлерине уа дерсени бардырырга болушгъ этерик дениелке тапшырзандыла. Арсен Каноклов бла Виталий Мутко футболчулаа спорт формала да топла бергендиле сауыгъа.

Къызыл пентаны кесип, «Хатти» тепсеу къауум бла окуучулаа къураган концертте къырагъан сора къонокла республикада барыртак стадионга барып, анда да жалгын кырдыгы бла жангы майдан ачандыла.

Конюэкини жарымында Арсен Каноклов бла Виталий Мутко «Синдика» институтде республиканы сабыс спорт школларыны келечилери мында сёз Россиеде им Къабарты-Малкъарда футболну айтханыуу жолларыны иосонден барганды.

Тобуеиуе келгенде Арсен Башировиче бла Виталий Леонтьевиче соруула

берирге да онлары бар эдиле. Спорт-школаны келечилери, алгынча, тренереге семинарла бардыруну жангыртуу, алагыш иш хакъ телуеу, Къабарты-Малкъарны чемпионаттарында ишленген судьялары азыкъларыны иосонден им башка жартыулары кеторгендиле.

Жыйылгъан азынде Виталий Мутко Къабарты-Малкъарда футболну айныгъыуула уллу къыйын салгын ветеранлары сыйлы грамотала да сауыгъалаганды.

Спортчула да тобуеиуеде сора Арсен Каноклов бла Виталий Мутко жабыкъ халда Къабарты-Малкъарны им ишле министри Юрий Томчак бла кенгеш бардырганды. Ала кеп болмай Элбурс районда москвичи «Спартак» футбол клуб жанлыла бла байлалмы тоюшоно иосонден вопросу юзгенди. «Республиканы командалы премьер-лигада биринчи жыл ойнамайды. Мында матчланы тиимши даражада бардырыча битеу мадарла да къурапдыла, - дегенди кенгешден сора Виталий Мутко. - Бирле аманлык ишлене футбол бла, аны къоюгъуз да, миллетле бла да байларга сөөдиле. Алай аяны асламысы стадиондан тышында этиледиле. Кавказда бла Россиеи башка жерлеринде къоркъуусулукъ бирча жалчытпайды дегге жарамайды».

Футболну сюйгенле Элбурс районда къозгъагъан къауыгъаны иосонден айта, Виталий Леонтьевич им КъМР-ни им ишле министри энци къараунда болганын билдиргенди эм ала

а законга тиимшиликде бардырыпкъларына им-нанын чертенди. Президент Арсен Каноклов республиканы башчылары, право нызамны сакълау органыла да Къабарты-Малкъары жеринде мындан ары аллай ишле болмазча къолларындан келгенди аманлыклары айтаанды. Къоркъуусулукъну жалчытуу им КъМР-де футболну академиясын къурау жаны бла Россиеи футболдан союзу бла кытай байлалмык жюрютор акъыллары болганын да билдиргенди.

ТИКАЛАНЫ Фатима, Суратны Р. Мамиев алганды.

ОНОУ

Жорукъла Къытайларыкъдыла

КъМР-де келледе бла черкеледе адамланы жашауларыны къоркъуусулукълары жорукларына бузукълык этгенлеге кытай эсертиликке неда администрация тазир салынрыкъды. Алай мадарны КъМР-ни Администрация право бузукълыклары иосеринден колдесине кийирге белгиледи. Аны иосонден законопроектни КъМР-ни Правительствоу къабыл кёргенди.

РФ-чи Граждан къорулануу эм къыйын болумла жаны бла министерствоуноу КъМР-де Баш управлениасыны таматасы Сергей Шагин айтханга кере, Юг федеральный округда битеу да 800-ден артыкъ адам батханды. Къабарты-Малкъарда уа 37. Алай бола турганлай да, федеральный законда суулада адамланы жашауларыны къоркъуусулукълары жорукларына бузукълык этгенди администрация жуанга тартырча бир мадар жокъду.

Тюрениуле кийирилгенге бла алай бузукълыкла этгенле тазирге 200-500 сом, оочулула 1000-2000 сом, предпритияла, организацила 5000-20000 сом телерикдиле. Тазир телгенден сора да, бузукълыкла этгенлеге уа 700-1000 сом, оочулула 2000-3000 сом, предпритиялага бла организацилаа уа 20 мингден башлап 30 минг сомга дери тазир телерге тошерикди.

ТИКАЛАНЫ Фатима, Суратны Р. Мамиев алганды.

Документле

«Къабарты-Малкъар Республиканы бир-бир законодательный актларына тюрениуле кийируно иосонден» Къабарты-Малкъар Республиканы закунуно проектини иосонден

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини **БЕГИМИ** Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини **БЕЧЕЛАННЫ И.** Нальчик ш., 2008 жылда 24-чю апрельде, №1408-П-П

«Къабарты-Малкъар Республика къан берюноу эм аны компоненттерини иосонден» Къабарты-Малкъар Республиканы закунуно проектини иосонден

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини **БЕГИМИ** Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини **БЕЧЕЛАННЫ И.** Нальчик ш., 2008 жылда 24-чю апрельде, №1414-П-П

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини депутаты Ансоков Алик Аусевичини полномочиаларын болжалдан алгъа тохтатуноу иосонден

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини **БЕГИМИ** Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини **БЕЧЕЛАННЫ И.** Нальчик ш., 2008 жылда 24-чю апрельде, №1402-П-П

Бечелланы Илиясны жашы Радмирни Къабарты-Малкъар Республиканы Нальчик шахарыны 5-чи номерли суд участкасыны жарашдыруу судьясыны къуллугуна салыуноу иосонден

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини **БЕГИМИ** Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини **БЕЧЕЛАННЫ И.** Нальчик ш., 2008 жылда 24-чю апрельде, №1403-П-П

Темботов Мухамед Мухамедовични Къабарты-Малкъар Республиканы Нальчик шахарыны 7-чи номерли суд участкасыны жарашдыруу судьясыны къуллугуна салыуноу иосонден

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини **БЕГИМИ** Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини **БЕЧЕЛАННЫ И.** Нальчик ш., 2008 жылда 24-чю апрельде, №1404-П-П

«Парламент тинтиуле иосонден» Къабарты-Малкъар Республиканы закунуно проектини иосонден

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини **БЕГИМИ** Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини **БЕЧЕЛАННЫ И.** Нальчик ш., 2008 жылда 24-чю апрельде, №1406-П-П

«Къабарты-Малкъар Республиканы Конституциясына тюзетиуле иосонден» Къабарты-Малкъар Республиканы закунуно проектини иосонден

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини **БЕГИМИ** Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини **БЕЧЕЛАННЫ И.** Нальчик ш., 2008 жылда 24-чю апрельде, №1407-П-П

Предпринимательство

Кредит кооперативле болушуркъдыла

Элбурс районда чыгъарылгъан эл молк продукцияны асламысы гичче бизнесни эм энци предпринимательни кючлери бла касырланады, саяны алыула жиберилады. Бютионкоде районда гичче предпритияла 94 боладыла. Ала къурулуш жаны, сатуу-алуу, жашау жумушланы тамамуу бла кешесидиле. Бютион биик керомдюле болдурукъ эселе да, финансла жаны бла къытлык алаагы онг бермейди. Аллай тыйгъачны кетериуде гичче кредитте берюноу магъанасы уллуду.

Гичче бизнесни айнтыуыгъа КъМР-ни «2007-2011 жыллада Къабарты-Малкъар Республикада гичче предпринимательствону айнытуу эм анга болушу» закону себеллик этеди, Республиканы элдеринде тахта кетелени, этни, сотно жарашдыруучу предпритияла къурууноу проектери жазыр гъандыла. «Прокладный Азус» федеральный жолну жанларында автосервисни айнтыуу планы салынганды.

Элбурс район тыйбагъат ресурсла бла бай болганы бла байлалмы, жер байлыкларыны къызыл алып, аладан архитектура, скульптура, къурулуш материалла чыгъарып туруча гичче предпритияла, алаагы къурауа онг болды. Алай аллай жумушлары этер ючюн, инвестиция салыма керек болукъду да, ала ислене турадыла.

Район администрацияны башчысыны орунбасарыны къуллугун толтурууру Жанпуланы Руслан билдиргенге кере, белгиленген мадарланы жашауда бардырыгъа эс бурлуру ючюн къалмайды. Аладан бири - предпринимательство бла энци керешин башлагъаннаагы кредит кооперацияны да хайрынырга болушуду. Муниципальный фоннда ача аслам эсе, айтылгъан борланы жетишсизлиги толтурурга болукъду да, аны къайгырсы кёрюлди. Кредит кооперативле да къурылгъандыла.

А. ТЕМИРОВ.

Ахшы тюрлениуле баямдыла, алай этиллик ишле да аз туююлдюле

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Ахырында Пушкин Таов, Улуу Ата журт урушун ветеранларын, тылда ишленгенди да энци алгъышлалп, сёзю КъМР-чи Президентне бергенди.

Арсен Баширович бек алгъа майданда жыйылгъанланы Парламентини бла Правительство аттарындан алгъышлаганды. «Биз, дегенди ол, бу байрамга келери заманыбызда жашауубуз игиге айларыгъына уллу ийнануулукъ бла тубеибиз. Анга бу шартла да тышандырдыла: экономика алгъы оюно тура башлагъанды, промышленность производствону индекси 2006 жыл бла тенгештергенде 20,4 проценте, эл молк товваруа чыгъаруу 77,7 проценте өсгенди. Эл молкны айнтыуу бла биз Юг федеральный округда 2-чи номерли алгъабыз. Инвестицияла 2006 жылдан эсе 1,6 кереге кеп салынгандыла. Къурулуш ишле 25 проценте кеп болгандыла. Бир жылны ичинде 36 объект республикада биринчи кере хайырланырга берилгенди. Жангы школа, жолла, спорт мекамла ишленгенди. Иш хакъ 25 проценте өсгенди, социальный сферада нызам салынганды. 2007 жылда наплагъан 6 миллиард сом алынган-

ды. Биржидрилген бюджетде кесек файдаларыбыздагъа 4 миллиард тоушгенди».

Президент дагында республикада демография болуу да игиленигин, шахария, этиле тап халгъа келтирилгенерди, билли беригеуе, сауулукъ сакълаула, культурга ача кепден бек ёблеме барганын чертенди. Аны бла бирге Арсен Баширович профессорланы элемемери тоуз болганын, алыкъа кеп проблемаланы тамамларга тошериге айтханды. Аладан бирини ишисизлики санаганды. Андан къутуруу ючюн, гичче предпринимательствога не жаны бла да себеллик этерикриз, дегенди. Дагында иш хакъны битеу Россиеде болганын орталык алымеге жетиргенге, артыкъда бек урушун ветеранларна, устазлагъа къайгырылуукъ этилирге кереклисин айтханды. Ол муратлагъа жетер ючюн, хар адам да кесини юлошюн, къошаргъына тышанганы билдиргенди.

Президент, «Бек ариу эм тизгинли шахар» деген битеуроссий конкурсада Нальчик ючюнчо жерге чыкъгъанын билдирди, жыйылгъанланы барысым да аны бла алгъышлагъанды.

Митингде республиканы стоматология арасыны профсоюз комитетини председатели Марина Желмажева, «Гидрометаллург-

ОАО-ну цехини мастери Хутилланы Тахир, культургада ишленгенли профсоюзун атындан Мухамид Куматов, профсоюзланы жаш тлюо биригиюно таматасы Къайгырмазаланы Арсен сёшгенди. Ала власть органыла ишчи адамга энци магъ-

ана берирге кереклисин айтхандыла, ишлеринде болган жартылыклагъа эс бургъандыла, барысым бир ауудан иш хакъны кеторуча мадарла этерге чакъыр-гандыла.

Ахырында билли берюуде ишленгенли профсоюзун рескомуну председатели Сергей Карымы митингте резолюциясын окугъанды, жыйылгъанла аны бирча ырызлыкла къабыл кёргенди.

Митингден сора уллу концерт башланганды. Байрамга келген халкыны республиканы искусстволарыны усталары бла бирге алыкъа белгиле болмагъан, алай фахмулары алыкъа атларын айтырлыкларын кёркютюп турган жаш жырчыла, телесунюле да бек къуандыргъандыла.

Ол кюн шахар паркъа да халкъ бек кеп айд, келле саулы ююрлерни бла келип, бирле терекле толперинде жаш кырдыкны иосонде олтуруу соий эдиле.

Башкала концерт къарай эдиле, сабыла уа, аттракциондада учуп, зауукълык таба эдиле.

ТЕКУЛАНЫ Хауа.

Лилу жырайдды.

Ахшы тюрлениуле баямдыла, алай этиллик ишле да аз туююлдюле.

Юбилей

Нальчикки 4-чү номери орта школунда бойрам ичир болгондун. Аны малкыр тилден бла адабият-тан усталары Жетеланы Светлана бла Газулан Мадина кызгандыла. Ол КМР-ни кыргызасыны сыйлы кзулукчуусу, белгилу жазуучу эм публицист Шауаланы Исмаилны жашы Хасанын 70-жылгыгына жоралгананды.

Ол кюн бери келгенге юч стэнд бла шагырйелене эдиле: «Малкыры факлу кулжы» деген ат бла кзулган стенде Хасан ююроуу бла, тенгери, жууклары бла да тошген торлюрто суратла. Экинчиси жазуучуну киталларындан болгондун. Ала уа кепдоле, насылма: «Кюбрде табылган повест», «Жылла», «Тузак», «Ит, жыры», «Жери келери», «Ач ошкыни-менем», «Ыйкыны ахыр

Римма Нагоева.

ди. «Жазуучулук ише юсөө - атлауучууу бла өргөдөн-өрге баруу. Аны суратлау дунисы да байды. Сиоргноно юсюндөн а анчыа киши да жазмаганды. Кыйынлык инсанны ачыгханн, ачыгханн бир да болмагана жуто кюргозтгенди», - деп, ол Шау улуну чыгармачылыгыны юсюндөн тынгылы айтаанды.

Хачим Кауфов а сахнага чыгып: - бюгон мени

анга сауук, чыгармачылык ише жаныг жетишимле болдурууну сюйгелерин айта эдиле. Аланы сарууду. Аны суратлау дунисы да байды. Сиоргноно юсюндөн а анчыа киши да жазмаганды. Кыйынлык инсанны ачыгханн, ачыгханн бир да болмагана жуто кюргозтгенди», - деп, ол Шау улуну чыгармачылыгыны юсюндөн тынгылы айтаанды.

4-чю школу окуучуусу Жетеланы Заур а жырлаганы, пианода сокканы, ингири бардыгына бла да болгондун да да бирча уста) залдагы жыр, төпсө, алгышы да кезулене, ичир болмагана аламат этгенди. Сабиле Хасанга атап жазган назмуларын окууганары уа бютонда хачмуун эди. Атмыраланы Жанна, Дина Белоцерковская эм башкала, ариу романсыны айтып, уа ингири бютонда барекети этгенде. Ала барысы да малкыр тилге, малкыр культурага, аны ююрюткен халкыга хурмет этгенди.

Хачында сахнага Шауаланы Хасан кеси чыгып, бу алактан ингири кызгалды анылга ырызлыгыны айтаанды. Школуну директору Римма Артагонова Нагоева да эчи ыспас этгенди.

- бюгон малкыр адабияты байрамы эди, анга хурметигиз ючюн сау болугузу. Биз, жазуучула, хар борборун жоралган эм байрамны малкыр тилин усталар этгендерин кюргөбүз. Ана тилге, малкыр литературага сыймектигиз ючюн сау болугуз. Мени да, кеп жыланы ичинде ишлей, кюлбундан келгенини керешибиз. Сау болугуз баргызы да, - деп ингири кытышхалыга эм бери келгенини барысына да ырызлыгыны билдиргенди.

Мында этилген хурметте, анга бирден сый-намысха, сөзсюз, тишимдиги Шауаланы Хасан - иши, жарык умуту бла жашай, бюголмөгөнни, жетишимге тартынганн да белгилегенди. Алай мураты уа Алимини ол жаш заманында окуяна жазган «Улуу китану» деген халпарында да айтылды. Шауаланы Хасан бек тири, кеп да ишлегени ючюн ыспас этгенди.

Профессор, белгилу жазуучу эм публицист Тогурмууну Зейтун да 4-чю школун башчысына, аны коллективне да быллай магыаналы иши кзурай билгенери эм малкыр адабиятха, жазуучулары ишлерине хурмет этгендери ючюн ыспас этгендери айтаанды, ыспас этгендери айтаанды.

Коллегия

Нотариальный контроланы асыры кёпге санагандыла

Федеральный регистрацион службаны Кыбарты-Малкырада Управленийыны ишлегенде коллегиясыны жыйынуу болгондун. Анда сөз уурауларыны иштин тап кзууру, Россия Федерацияда право болушукту эту жаны да халкыла аралы борчула болтурууну, коммерциялы болмаган организацияны ишлерине контрол этууну эм РФ-ни Правительство-суну 2006 жылны 15-чи апрелинде 212-чи номерги беримине кюре коммерциялы болмаган организацияны отчотларын жыл сайын кюргозтоуну, нотариальный контроланы юслеринден да баргандын.

Управленийы ишине юсюндөн гражданданы регистрацион этуде контрол эм надзор жаны бла белюмю билдиргендиге. Быйкыны отчот этгенди. 2008 жылны биринчи быйкыны бу кезуионе дери Управленийга жети поручене келгенин, аланы араларында Орта Азияны, Украина, Владивостокку кыурайл нотариальный контроланын эм Тажикистаны юстиция министрствосундан, аламында бизни ююртосунда эм Собранияны Уурауларынысундан ата-анасындан, башха жууктарындан кылганган ырыксынын, жыл санын тап тохтадырууну юсюндөн да суралма келгендерин билдиргенди, жуумуша белгиленген зар

маннга эм тынгылы тамамланганларын чертегди. Коммерциялы болмаган организацияны ишлерине контрол этууну эм белюмю начальниги Анзор Шогенов айтаанды. Он былай шартла келтиргенди: 2007 жылны ичинде Управление коммерциялы болмаган 193 организацияны эсепте алганди. 2008 жылны биринчи кварталында 36 завленине этилгенди. Битеу да 2007 жылны ичинде Управление алай 68 жагы кыурайлган организацияны регистрацион этгенди. Аладан 42 жамауат бригуиуледи, 7 дин эм 19 башха торлюо регистрацион этилгенди. Кыурай регистрацион этерге жарамганданы саны 26 болгандыла, аладан бири да ырызлы болмагандынын билдиргендиге. Быйкыны тёрт айны ичинде Кыбарты-Малкырыны жеринде законга тийишликке 766 организация ишледиле. Аладан 14-сю политика партиалыга, 446-сы жамауат бригуиуледи, 176-сы дин, 130-сү да коммерциялы болмаган организацияла.

Косими сөзюнде белюмю таматасы коммерциялы болмаган организацияны ишлерине Управление кыл контроль этгенини юсюндөн тынгылы айтаанды. - 2007 жылда эм быйылгыны биринчи кварталында 81

жаны ичинде Управление алай 68 жагы кыурайлган организацияны регистрацион этгенди. Аладан 42 жамауат бригуиуледи, 7 дин эм 19 башха торлюо регистрацион этилгенди. Кыурай регистрацион этерге жарамганданы саны 26 болгандыла, аладан бири да ырызлы болмагандынын билдиргендиге. Быйкыны тёрт айны ичинде Кыбарты-Малкырыны жеринде законга тийишликке 766 организация ишледиле. Аладан 14-сю политика партиалыга, 446-сы жамауат бригуиуледи, 176-сы дин, 130-сү да коммерциялы болмаган организацияла.

Жыйылгуну ахырында коллегияны кызууу быйылгына планна белгилегендиге эм аланы тамамлар кюле, кюлбундан келгени амжалкыларын билдиргендиге.

ХОЛАЛАНЫ Марзият.

Культура

Нальчикке органга тынгылар амал боллукуду

Кыурай концерт зал (КЗ) Нальчикни халкк сюйген солуу, культура арсыны айланганды. Базм, ЮОФ-да окуна алай комплекс хазна болмаз. КЗ культуру, жарыкчаландыруу иш бла бизнеси да бирдиктеринде. Аны юсюндөн концерт залны директору Артур Дормилов бла ушак эттене.

- Артур Георгиевич, КЗ-ны культуру бла бизнес ара этерге кылдай кюлбундан келип турарды? - Кесигиз ангалайсыз, культуру ахча келтирмейди, ол адамны иш дунисын байкылаандырады. Аны себепли эки да борчу толтурууга керешибиз: культуру айнуу ючюн, анга болушугу, онг тапдырырга керекди. Он иш тап кыралса, бизге келгенде, башкала да сөзюк болура аны. Бу жуумушу жагыс кемит тамамлаганын тын тоюлдо, КЗ-да кзурууу, гичте залла ишлеп кылмай, мында республикалыгы угай, регион, битеуросей маганыны тутан ишле да бардырыла.

Кыурай концерт залда жандуурууп акцияла, концертте (анга аслам эс бурасы), өкюсү кылган, кыурайсуз жашаганы ююрлөне сабийлеге хаксыздык кюргозтөбүз, урууну, урууну ветерандарына бардырыла. Кыурай Артам заман болганы ишлене алып айтаск, Москвада басмаланган «Война длиною в жизнь» деген китаны презентациясы болгондун. Чыгармачылыкны академиясы кесини саугуларынын бергени бла байланы анга аталган концертти да бизне бардырыла. Кыурай чыгыр ишери бла Идарны концертине, модельерле Шортанованын шолларыны презентациясына. Приэльбрусьяга аталган слайд-шоугу да кеп кыурайуу келген эди. Концерт залны мекямында ишлерен «Форум» кинотеатр, «Премьера» ресторан, «Кантлер» ресторан-бар, «Пандор» кафе-токен уунамында. Биз кенгерге, иштимди да кеп бла баргана

Малкыар прозаны даражасын кётюргөн жазуучу

июну. «Анапа агазы», «Кыра эмин», «Дуния жакани», «Асият», «Огыры чат-эм башкала. Ючюнчо стэнд а школун сабийлери ишлеген суратланд эди. Ала Хасанын чыгармаларыны жигиттеридиле - асламында сиоргноно зорлуктуу сынаганда.

Ала барысы да сахнаны бир жагында орналган уллу экранда кезиу-кезиу кюргозтоле эдиле. Аны себепли школун актовай залында жыйылган жамауатха хар не да тура эди.

Бери Хасанын кылаа, кыурайдашлары - Төптөланы Алим, Тогурмууну Зейтун, Токумаланы Жагыфар, Гадилайны Ибрагим, пост Мотталаны Светлана, Жазуучулары союзундан Хачим Кауфов, Журналистлени союзундан Шауаланы Разият, КМР-ни Билим Бериу эм илму министрствосундан Ахаланы Лариса, аны департаментинден Бечелланы Самкит, Усталарны усталыкларын ёсдоргон институтундан Борчаланы Азрет бла Гызыланы Лариса, Нальчикни орта школларында малкыр тилден бла адабияттан усталары Жанатайлы Аслижан, Сотталаны Лидия, Убашаланы Зоя эм кеп башкала келген эдиле. 4-чю школун директору Римма Нагоева да эчи ыспас этерда.

Бу ингири кызгандан усталарны келгендигин, болушук этти тургандан сора да, ол аны алындан ахырында тери анда туруп, кеси да анга тири кытышкандын, кюноккалга алгышы сезюнд да айтаанды.

«Кюноккалга биз не заманда да ырызлыгы, бюгон а - бютонда. Жазуучу Шауаланы Хасанын кылаа чылыгы торлюо-торлюо сыратландан байды. Нийт жарлык адалманы кылдай палахага келтиргенин, кыуагына сылгарганын да ол уста суратлаганды. Миллет сезимин ёсююне, бек алагы анылау, адам-

Шауаланы Хасан кылаам кыурайдашлары бла.

Ызы бла санагха школуну окуучулары чыгып, жазуучуну «Тузак» деген повестинде Субайдыла бла Лизаны тауу энде кючтонюкюню заманында кылдай унутулуп кылдайларын кюргозтгендеринде. Хасан кеси биринчилени санында болуп сыйлай эди келерин.

Кыбарты-Малкыарны халкк жазуучуу Төптөланы Алим а Хасанын юсюндөн кимни да жорегин кюозгаркы керти, жылы да сезюнд айтаанды. - Адепли адамны бек иги ушаны - негерини, жуугуучуну жетишимине кызуана билиуду. Шауаланы Хасан менин тёлмою арасында кесини иш кёллопоно эм умунуна кертичилиги бла бийик жетишимле этгени бла ачыралмайды. Аны бла шөүлүк юртюргөнине ырызмага, хюжетемине, - дегенди ол кылаам негерини юсюндөн. -Шимам Кавказда малкыр адабият иги да тануулуду, аны кесини эччилги барды. Малкыр прозаны уа Шауа

жыууну прозасы болмай кёз алынгга келтирген да кыйынды. Кыйынды аны жашуулу жолун да кёз алынгга келтирген, жалангачлык сабийликден-факхмуу, белгилу прозанике дери өсүп, Махтауга, ыспасха да тийишлени сен. Хасан, дегенини да айтаанды Төптө ул. Аланы тёлмо алыгыны, зорлукчууу да сынаганын, алай а, жарык умуту бла жашай, бюголмөгөнни, жетишимге тартынганн да белгилегенди. Алай мураты уа Алимини ол жаш заманында окуяна жазган «Улуу китану» деген халпарында да айтылды. Шауаланы Хасан бек тири, кеп да ишлегени ючюн ыспас этгенди.

Профессор, белгилу жазуучу эм публицист Тогурмууну Зейтун да 4-чю школун башчысына, аны коллективне да быллай магыаналы иши кзурай билгенери эм малкыр адабиятха, жазуучулары ишлерине хурмет этгендери ючюн ыспас этгендери айтаанды, ыспас этгендери айтаанды.

Студент жылы

Хар жаны бла да бизни байыкыландырырга кюрөшгөндиле

де. Куробузда, башха курорда да жагы шөүлө, ташыла талканна. Кылаа арасында таулуу жашаа, кызыла, кыбартылыла, орусчула, догериле, чечениле, ингушула, дагыстанчыла да бардыла. Мени неден да бек кыуандырган а куробуздагы керек жерде бир-бирге биликки, себепли да этерге болушугу да хазыр болгандырады. Бизни окуман усталарыбыз-преподавательлерибиз да хар бирибизге да ариу кёздөн кыларгандыры, торт-сорт этерге, он тапдырыга керешгендери, бизге игилик, ашылык тежегендериди. Алты жалны ичинде аланы лекцияларына сюйөн

жорюргөнди, хар айханнада акыл, билим алырга итингенди. Ма аланы бир кыуауларын аяа кетерге сюне. Психологиядан окуткан Негерланы Даниланы, тыш кыурайланы литератарларында Тетулананы Борисини, орус тилден Чепуркова Лидияны, КМР-ни тарыхиндан Этуев Ануарны, кесибизди кафедрала Тогурмууну Зейтуну бла Тюбейланы Светлананы малкыр литератардан, Кетеничланы Мусаны бла Додулану Асылтаны аны тилден. Токуланы Мусаны орус тилден бла лызыкчаныдан, Хуболаны Сахадинни аны тилден

бла торологиядан лекциялары бизни билимбизни кюртюргенди, хар жаны бла да байыкыландырыгандыла. Тынч тоюл озе да, хар бирибиз да бирер жерде ишлеп, анга да тасха туюршормей, окуубууну да жетишимли бардырын келесибиз. Сөз ючюн, баубутчуну Мокваланы Фатима Нальчикке кийим тигерге ююрткен сегизини училищеде устаз-мастер болуп ишледиле. Хаджиланы Аслижан Эльбрус элде сабий санды таматасыда. Токуланы Зульфийа Вольнай Аудула 17-чи номери орта школда таулу сабийлеге малкыр

тилден дөрсө береди, мени кесим а Янкойда библиотегада таматасык этеме. - Энди куробууну бек жууулай кезиууу башланганды. Кыурай экзаменге хазырлыгы бла бирге, хар бирибиз да кесибизге тема сайлап, диплом иши жазасы. «Мим действия в карачево-балкарском языке» - Забукталаны Марианнаны диплом ишини темасы алайды, Мокваланы Фатима уа «Малкыр поэзияда шаг поэтилик чыгармачылыкты бергени бла байланы анга аталган концертти да бизне бардырыла. Кыурай чыгыр ишери бла Идарны концертине, модельерле Шортанованын шолларыны презентациясына. Приэльбрусьяга аталган слайд-шоугу да кеп кыурайуу келген эди. Концерт залны мекямында ишлерен «Форум» кинотеатр, «Премьера» ресторан, «Кантлер» ресторан-бар, «Пандор» кафе-токен уунамында. Биз кенгерге, иштимди да кеп бла баргана

ЖАБЕЛЛАНЫ Лариса.

Топалайчыкы

Мен Жаболаны Исмайылма. Акъ-Суу элде жашайма. Маңга бир жыл болады.

Кёрмюн

Къайдан чыккъанды календарь?

Календарь (русская), аны бля байламлы санаула, сабырма да деген улуну экин бурун заманладан бери алгъондой туралды. Аны себепли КЪМ-ни Миллет библиотекарсы справка-библиография бёлюмюнде «Календарь в культуре народов» деген кёрмоч ачылганды.

1925 жылда басмаланган Н.Идельсонну «История календаря» деген китал мында кёрмостоткенден эм эртегилди. Ол СССР-де, Россейде да белгилли авторду. Биз билгенден, халкъла жылы башланганын бирча санамайдык. Аны иосонден топу айтылды С.Селешникованы китабында. Бирле конлени айга кере, бирле уа жаш баш келгени бля байламлы этгендиле. Григорий календарь да бек белгиллиени санындак, дагыда да Омар Хайям, Вавилон аты да болгандыла рузалма.

Ким да саргыш эте болур, бу айга апрель неда март деп нек айталды деп. Бир бир къыралайла уа, аны бля кылмай, хар айы къушакъ аты да болганды. Сёз ючю, Японияда блялайла эдиле ала: шухёкуну айы, кийим алышыуу ай, жумушла тамамланган ай эм башхала.

Египетти копте халкы уа жылы ичинде 12 ай бля 5 коң барды, хар төрт жылдан алгач дагында бир коң къошулады, дегендиле. Бу санаулыны иосонден В.Шубниковий толуга жазганды.

Август патчах уурлармдан сора сагъат къурагъаны да белгилли. Ол Египетти къыргыз этгендиле, Рим шахарда гранит ташдан 22 метр бийиктиги, 250 тонна ауурлугу болгъан коң жарыгы

ле, коң бузулукъду, төрөклене башларына къоно эселе, суукъла тошерикдиле, эшигеле учсала, коң жылынырыкъды, дегендиле. Сабан ишле бля байламлы халкъ сёзле, адет-төреле, таш салуула-бля бары да «Крутой год. Русский семидельский календарьда-жыйылгандыла.

Бу теманы иосонден айта, Шахмързаланы Саидни «Талуу календарь» уутгаскъ, ол топу болмаз. Белгилли фольклорчу мында назму тил бля талуу жашаууда онеки айны хар бирини энчи магынасын ачыкълаганды. Ол къуру сабан ишле бля байламлы тойонды, мында халкыны ому да барды. «Ишин огурулу бошларын оюсегъ, баш коң башла», деп бурунгилула бошдан айхан болмазла.

Тюрк тили миллетле жангы жылы 22-чи мартада белгилгендиле, кесине да Науруз байрам деп. Жыл а 21-чи мартада башланганды. Бу халкълада да гороскоп онеки жануарыны аты бля кыралды. Ол не себепден болур? Тюркю алим Махму Кашгары былай жазарды: «Волгъа бляу жануарларыны сюргендиле да, андан а эм алгач чыкхан, ызы бля ийнек, аспан, къоно эм башхала жоюп чыккъандыла. Анга кере аталгандыла жылкыны аттары».

Дагында библиотекада кёрмочден саулык сакълау, аш-азыкъ жазырула календарыны иосеринден да белгире болукъду.

МАХИЙЛАНЫ Азиза.

ЮБИЛЕЙ

Дуниягъа аты айтылгъан дирижёр

Кёп белгилли музыкантлары, кесаматчылары оюларына кере да, Валерий Абиссолов Гюргиис болгонды. Де эм айтылгъан дирижёрларыны санына киреди. Жаш дирижёр искусствода жолу алай этгенди бийикликке, кёпте атыламай эдиле ол кызыл тургъа болгунун. Сёзюс, Валерийни боююне, аны уллу фахмустандан сора, тохтаусуз ишлегени да себеплик этгенди.

Жаш а кесини жашаууну музыканы кенде кёрмөгени. Анга онеки жыл болгъанда, атасы, бир къауумуруну этген офицер, жашаудан кетеди. Валерий, андан ары жууалылыкны ангылап, битеу заманын музыкага береди. Ленинградны консерваториясына къыйналай киреди. Эгени Лариса да биргесе окугъанды. Валерий студент оркестрге дирижёрлик этгенди.

Окууну бошгъанлай, Г.Карагазлы этгенди къатышып, анда хорланды. Жаш дирижёр Берлинни оркестрине чакъырдыла. Дагыда кён театрга сөз эдиле аны бля контракт этерге, алай ол а бир жылдан Маринский театрга кетти. Анга Т.Томирмианов бля ишлеп башлады. Ол жылланы дирижёр иги школгъа санадык.

Маринский театры музыкантлары чынтты устала эдиле. Алай баш дирижёр Ю.Томирмианов дайым да тыш къыралагъа барып ишлегени, аны орнуна башхала келип тургъанлары себепли оркестр профессионал жану бля салгъа айланп барганды. Бир къауумдан Валерий Абиссоловчиси аны баш дирижёрна айыралды. Ол репертуарда ол кесини къарууны ийнанды. Биогонлюкде Маринский опера къаууму Российде жангыз группаны кеси алына гастрольлагъа баргъан.

КОНКУРС

Тырнауузчула биринчи жердедиле

Кёп болмай Нальчикке хор коллективни республиканы конкурсу бардырылганды. Анга 22 коллектив къатышып, Кесини жырты жуери Тырнауузу сабий кесиме тохуму биринчи жерде кёргозганды. Аны санына

Дагыда дирижёру ишини бек магыналы жану ол фестивалга къурап, театрыны искусствода кён шахарды, шагъарей этгенди. «Белые ночи» фестивал Израильде, Финляндияда, Италияда да болганды. Арт жылда уа ол Москвага Пасхалый фестивалны бардырыды. Дирижёр кесини республиканы Север Осетия-Аланияны да унутмайды. Анда да фестивал туугъанды аны башчылыгы бля.

Валерий Гюргиис дирижёрча, художеству блячында, жетишимни жашырылыгы неведи? Ол хар сезону жангы опера бля башлайды. «Труппа, кесини битеу кюнчор кёргозторча, бир жылгъа сөзиз премьерла къазырларга кёрюлд», дейди ол Оркестр да опера мызакадан программа эткенди, анга концерт эргима къурайды. Жырчыла уа, ары току вокалдан сора, актёр кюнчорлене да эсгереле къарды.

Репертуарны къураа ол битеуни да орус классикасы эс бурды. Алай, кёпте этгенча, классиканы биогонюкюне кюнне тартып, жырчыны анга кере кийиндиргенни, сценарийны алай жарандыргъаны да тогъе санамайды. Биогон онеки автор жазгъанына салыргъа итин-

САРКАУЛЫ АСИЯТ.

СУРАТДА: 2005 жылды июлда Россейни Президентни Владимир Путин бля Валерий Гюргиис Кафедралыйни собора Маринский академический къырал театры концертти башлангыны алында.

Сабийлини жетишимлирин мактарды. Ала бля бирге уа устазлары да: хорну башчысы Наталья Викторовна Ридингерни, концертмейстер Улбашланы Светлана Сафарованы эм костюмер Наталья Александровна Макиеваны. Искусстводы сабийи школ кесини махасына ол окулундагъа бек ариу юс кийимле тикдиргенди.

АТАЛБЕВ.

Миллет проекты

Элге да жетгенди хайыры

Миллет проектыне ишлеп башлагъаныла лашукъатлагъа не хайыр тогъенини иосонден элини башчысы Малкъарланы Эдвардга соргъанбызда, ол былай дегенди:

«Быйыл юйрюно жылы болгъаны себепли бек алгъа аны иосонден айтыргъа дурус керем. Бизде кёп сабийи юйрюне 17 боладыла. Районда алгача атап жыйылуу да этгендиле, ары барыргы Ахматланы ары барыргы юйрюно тийишли кирген эдик. Ол кесини Сайнаф бля жети жаш ёсдоргендиле. Аланы хар бири да жашауда кеси жерлерин талхандыла.

Сора жаш юйрюлеге жашау журтла ишлерге болушура программага да долдуланы болгъанына кешан жаш. Субсидия берилип, буй иш жашауда барса, алай болушукъ алгыча дагыда да бардыла баш юйрюле. Билим берги жану бля миллет проекты хайыры да уагъду. Школла да ары берилгенди. Жайырмагъа жуукъ компьютер Интернетге къошулдула. Шкизадан окугъхан Жаболаны Сиомен 100 минг сом грантха тийишли болгъанды. Энди келир жыл, миллет проекты юсю бля конкурсуа къатышып, бир миллион сом алыр ючюн школубузну устазлары, сабийлери да шёнденден окуна хазырланп башлагъандыла.

Амбулатория администрация болгъан мекемелерди. Анга деп биогоннен юч отуугъа район администрацияны болушлугу бля евдоремонт этилгенди. Сауазуланы Тырнауузда, Нальчикде болнычылгъа жетдирдирач тер болушукъ этген машина барды. Андан тышында, миллет проекты хайырландан амбулатория электроркестрлер алынганды, про-филактика халда дарман салыу заманында бардырылды.

АБУ УЛУА.

ФУТБОЛ

«Спартак-Нальчик» кеси майданында хорлатханды

«Спартак-Нальчик» кесини майданында «Москва» къоно бля хорлатханды. Ол кесини баш тренери Олег Блохинени биринчи хорлам болгъанды. Къонокъыла матчны тире башлагъандыла. Топну мойюшен ургъанларында, Дмитрий Хомин жанылды. Болса да ары шахарны футболчулары, нальчиклини къабакъ эшиклерини алында тургъанды, топну алгача кийралмадыла. Экинчи кере къонокъыла мойюшудан руурлары андан къоркъуусуз тойюп эдик. Брамамоте топну башы бля Хомин тауа учургъада голкипер аны тыйгъанды.

Тобешуюно 21-чи минутунда суды Хоминни къабакъ эшиклерине онбирметрлик тамам уругъа тохташдырады. Роман Адамов, пенальтини хайырланды, бу осонда кесини биринчи голну урады - 1:0.

Хомин Пётр Быстров узакъ мойюшудан ургъан топну тыргъа хазырланганды, ары шахарчылары чабыулукъ этиучю аса биринчи жетгенди эм, гол уруп, эсепни - 2:0 этгенди. Андан сора Красножан Казарову орнуна майданга чабыулукъ этиучю Давид Сарванени чыгарганды. Солурга кетгичи, москвалы гол уругъа дагыда бир онгарлыны ыкъындыргъандыла. Калешин нальчиклини къоруулуусундан уста ыкъынды ургъан топну тохташтыргъа. Хомини къолундан келгенди, Экинчи тайм башланганды.

Владимир Кисовно москвачи пулаушачини Томаш Чижени жаралы этгенди. Аны коюн Гвардис спартакчыга бары карточка кёргозгенди. «Москва» кесини коюн къабакъ эшиклерини алында жыйыла, нальчиклини алында жуукъ да къойгъанды. Москвалыны алгача баруулары спартакчыла жорукъла бля бутулукъ этиу бля тохтада эдиле.

Ары эшиклерини алында жыйыла, нальчиклини алында жуукъ да къойгъанды. Москвалыны алгача баруулары спартакчыла жорукъла бля бутулукъ этиу бля тохтада эдиле.

Ары эшиклерини алында жыйыла, нальчиклини алында жуукъ да къойгъанды. Москвалыны алгача баруулары спартакчыла жорукъла бля бутулукъ этиу бля тохтада эдиле.

Ары эшиклерини алында жыйыла, нальчиклини алында жуукъ да къойгъанды. Москвалыны алгача баруулары спартакчыла жорукъла бля бутулукъ этиу бля тохтада эдиле.

Ары эшиклерини алында жыйыла, нальчиклини алында жуукъ да къойгъанды. Москвалыны алгача баруулары спартакчыла жорукъла бля бутулукъ этиу бля тохтада эдиле.

Ары эшиклерини алында жыйыла, нальчиклини алында жуукъ да къойгъанды. Москвалыны алгача баруулары спартакчыла жорукъла бля бутулукъ этиу бля тохтада эдиле.

Ары эшиклерини алында жыйыла, нальчиклини алында жуукъ да къойгъанды. Москвалыны алгача баруулары спартакчыла жорукъла бля бутулукъ этиу бля тохтада эдиле.

Ары эшиклерини алында жыйыла, нальчиклини алында жуукъ да къойгъанды. Москвалыны алгача баруулары спартакчыла жорукъла бля бутулукъ этиу бля тохтада эдиле.

Ары эшиклерини алында жыйыла, нальчиклини алында жуукъ да къойгъанды. Москвалыны алгача баруулары спартакчыла жорукъла бля бутулукъ этиу бля тохтада эдиле.

Тухманову «Парохода» деген жырлары (ала хоргъа деп жарашдырылганды). Жюриде уа СКГТИНИ преподавательлери оттура эдиле. Ала хар хорну ишине тийишлиликке багъа бичгендиле. Тырнауузчула биринчи жерни алгандыла.

Тухманову «Парохода» деген жырлары (ала хоргъа деп жарашдырылганды). Жюриде уа СКГТИНИ преподавательлери оттура эдиле. Ала хар хорну ишине тийишлиликке багъа бичгендиле. Тырнауузчула биринчи жерни алгандыла.

Тухманову «Парохода» деген жырлары (ала хоргъа деп жарашдырылганды). Жюриде уа СКГТИНИ преподавательлери оттура эдиле. Ала хар хорну ишине тийишлиликке багъа бичгендиле. Тырнауузчула биринчи жерни алгандыла.

Тухманову «Парохода» деген жырлары (ала хоргъа деп жарашдырылганды). Жюриде уа СКГТИНИ преподавательлери оттура эдиле. Ала хар хорну ишине тийишлиликке багъа бичгендиле. Тырнауузчула биринчи жерни алгандыла.

Тухманову «Парохода» деген жырлары (ала хоргъа деп жарашдырылганды). Жюриде уа СКГТИНИ преподавательлери оттура эдиле. Ала хар хорну ишине тийишлиликке багъа бичгендиле. Тырнауузчула биринчи жерни алгандыла.

Тухманову «Парохода» деген жырлары (ала хоргъа деп жарашдырылганды). Жюриде уа СКГТИНИ преподавательлери оттура эдиле. Ала хар хорну ишине тийишлиликке багъа бичгендиле. Тырнауузчула биринчи жерни алгандыла.

Тухманову «Парохода» деген жырлары (ала хоргъа деп жарашдырылганды). Жюриде уа СКГТИНИ преподавательлери оттура эдиле. Ала хар хорну ишине тийишлиликке багъа бичгендиле. Тырнауузчула биринчи жерни алгандыла.

Тухманову «Парохода» деген жырлары (ала хоргъа деп жарашдырылганды). Жюриде уа СКГТИНИ преподавательлери оттура эдиле. Ала хар хорну ишине тийишлиликке багъа бичгендиле. Тырнауузчула биринчи жерни алгандыла.

Тухманову «Парохода» деген жырлары (ала хоргъа деп жарашдырылганды). Жюриде уа СКГТИНИ преподавательлери оттура эдиле. Ала хар хорну ишине тийишлиликке багъа бичгендиле. Тырнауузчула биринчи жерни алгандыла.

Тухманову «Парохода» деген жырлары (ала хоргъа деп жарашдырылганды). Жюриде уа СКГТИНИ преподавательлери оттура эдиле. Ала хар хорну ишине тийишлиликке багъа бичгендиле. Тырнауузчула биринчи жерни алгандыла.

Тухманову «Парохода» деген жырлары (ала хоргъа деп жарашдырылганды). Жюриде уа СКГТИНИ преподавательлери оттура эдиле. Ала хар хорну ишине тийишлиликке багъа бичгендиле. Тырнауузчула биринчи жерни алгандыла.

Тухманову «Парохода» деген жырлары (ала хоргъа деп жарашдырылганды). Жюриде уа СКГТИНИ преподавательлери оттура эдиле. Ала хар хорну ишине тийишлиликке багъа бичгендиле. Тырнауузчула биринчи жерни алгандыла.

Уллу Хоррамнани коно жуукъла келсе, Ала журт ючюн жалапын берген жигитлини эсгертилерине жер-жерде эни эс бурулды. Лашуктадан ол къаныи сермешледе жоюлгъанланы тизмелери болгъан эсгертие школун арбазындады. Аны тегергин тал халгъа уа Холамханланы Асхат келтирди.

Суратны МАМАЙЛАНЫ Алий алгъанды.

УЧРЕДИТЕЛЪЕ:КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛЯ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Advertisement for the Chamber of Representatives of the Republic of Kabard-Balkaria, including contact information for the press service and editorial office.